

MYCENAEAN FOUNDATION INC. (est. 1967)
Dept. of Archaeology, P.O. Box 1773, Dickinson College, Carlisle PA 17013, U.S.A.
(tel.) 717-249-1233 – (e-mail) maggidic@dickinson.edu
Μυκηναϊκό Ίδρυμα, «Μυκηναϊών Μέλαθρον», Μυκήνες, Αργολίδα 21200, Ελλάδα

14.12.2015

Δελτίο Τύπου

σε απάντηση της Επιστολής Πετράκου προς το ΥΠΠΟΑ σχετικά με την ανακάλυψη του θρόνου του ανακτόρου των Μυκηνών

Παραβίαση επιστημονικής δεοντολογίας

Η αρχαιολογική αξία κάθε ευρήματος κρίνεται μετά την επιστημονική δημοσίευσή του, και κρίνεται μόνον από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα και σε βάθος χρόνου. Η ενέργεια του γ.γ. της Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, κ. Β. Πετράκου, να συστήσει αυθαίρετα επιτροπή γνωμάτευσης για το θραύσμα του θρόνου των Μυκηνών και ν' αποστείλει το πόρισμά της στο ΥΠΠΟΑ εν αγνοία και εν τη απουσία του ανασκαφέα και υπεύθυνου μελετητή, ώστε να προκαταλάβει την επιστημονική δημοσίευσή του, είναι ενέργεια μη αποδεκτή, παράτυπη, αυθαίρετη, αντιεπιστημονική, αντιδεοντολογική και αντισυναδελφική.

Η ενέργεια αυτή, που παραπέμπει σε άλλες εποχές σκοταδισμού, δημιουργεί ένα κακό προηγούμενο θεσμικού φορέα που παραβιάζει κατάφωρα τα αναφαίρετα επιστημονικά δικαιώματα μελέτης και δημοσίευσης του κάθε αρχαιολόγου, ανασκαφέα-ερευνητή. Είναι απόπειρα αποσιώπησης και σκοταδισμού, εκφοβισμού και χειραγώγησης του επιστήμονα, ένας «πνευματικός βιασμός».

Σύσταση επιτροπής Πετράκου

Εξίσου προβληματική ήταν επίσης η αυθαίρετη επιλογή των μελών της επιτροπής από αρχαιολόγους που χαρακτηρίζονται υποκειμενικά από τον κ. Πετράκο ως «διακεκριμένοι». Τα μέλη της επιτροπής, χωρίς τούτο να αποτελεί κριτική για την όποια επιστημονική τους αξία, δεν ήταν τα πλέον κατάλληλα για τον ειδικό σκοπό της επιτροπής, δηλ. για την αντικειμενική και εμπεριστατωμένη αξιολόγηση αρχαιοτήτων μυκηναϊκών χρόνων, είτε λόγω διαφορετικής ειδικότητας (κλασικής κι όχι προϊστορικής αρχαιολογίας), είτε ανεπαρκούς τεχνογνωσίας και περιορισμένης ανασκαφικής εμπειρίας, ή και λόγω σχέσεων εργασιακής εξάρτησης από τον πρόεδρο της επιτροπής.

Επιχειρήματα επιτροπής Πετράκου

Η γνωμάτευση της επιτροπής Πετράκου περί «Λεκάνης» είναι αναξιόπιστη, καθώς βασίζεται σε αβάσιμες εικασίες και λανθασμένες παρατηρήσεις. Η

MYCENAEAN FOUNDATION INC. (est. 1967)

Dept. of Archaeology, P.O. Box 1773, Dickinson College, Carlisle PA 17013, U.S.A.
(tel.) 717-249-1233 – (e-mail) maggidic@dickinson.edu

Μυκηναϊκό Ίδρυμα, «Μυκηναίων Μέλαθρον», Μυκήνες, Αργολίδα 21200, Ελλάδα

επιστημονική και τεχνική ανεπάρκεια της επιτροπής για τον σκοπό που κλήθηκαν να υπηρετήσουν, το γεγονός πως δεν είχαν στη διάθεσή τους ικανό χρόνο, και το ότι δεν διέθεταν (αλλά και δεν ζήτησαν) τα δεδομένα και σχέδια της τελικής δημοσίευσής μας, τους οδήγησαν σε επάλληλα λάθη και προχειρότητες, και εν τέλει στην εντελώς λανθασμένη ερμηνεία περί «λεκάνης».

Συνοπτικά, η επιχειρηματολογία της επιτροπής Πετράκου περί «λεκάνης» περιορίζεται στο ότι δεν μπόρεσαν να εντοπίσουν ίχνη του ερεισίνωτου, ότι θεωρούν πως το βάθος του κοιλώματος (4-5 εκατοστά) είναι δήθεν μεγάλο για θρόνο αλλά ικανό για λεκάνη, πως ο συγκεκριμένος λίθος ως υλικό είναι «ακατάλληλος»[sic] για θρόνο, και πως το θραύσμα δήθεν βρέθηκε σε άλλη τοποθεσία απ' αυτή που αναφέρεται, και, τέλος, στην πεποίθησή τους ότι ο Αγαμέμνωνας είναι μυθικό κι όχι ιστορικό πρόσωπο.

Επ' αυτών:

(i) Στην περιληπτική αρχική αναφορά μου προς την Εταιρεία, ο λίθος στο σχέδιο αναπαράστασης του θρόνου είναι εκ παραδρομής στραμμένος στο πλάι αντί να φαίνεται μετωπικά, ώστε να συμφωνεί με την οπτική γωνία του σχεδίου του θρόνου. Έχοντας, λοιπόν στα χέρια τους την αρχική αναφορά μου και όχι τα τελευταία δεδομένα της δημοσίευσης με τα τελικά σχέδια, η επιτροπή «ανέλυσε» εντελώς λανθασμένα το λίθινο θραύσμα και δεν αντιλήφθηκε το πασιφανές για έναν έμπειρο αρχαιολόγο, ότι δηλ. η σωζόμενη πλατεία πλευρά με το περιχέλωμα δεν είναι η «αριστερή πλευρά» του θρόνου, όπως το περιγράφει η επιτροπή, αλλά η πίσω, όπου εδραζόταν το ερεισίνωτο (δηλ. η πλάτη) του καθίσματος.

(ii) Ως αποτέλεσμα της λανθασμένης ανάγνωσης του θραύσματος, η επιτροπή θεώρησε ότι «το κενό που δημιουργήθηκε από την απόσπαση κροκάλας» είναι τα περιγραφόμενα στην αναφορά μου ευθύγραμμο ίχνη πρόσφυσης του ερεισίνωτου, τα οποία βέβαια βρίσκονται αλλού, όχι εκεί που περιγράφει το πόρισμα της επιτροπής, αλλά επάνω στο περιχέλωμα στην σωζόμενη πίσω πλευρά του θρόνου και είναι οφθαλμοφανή.

(iii) Η επιτροπή λανθασμένα θεωρεί πως «το βάθος του (κοιλώματος) μόνο αποκλείει να ανήκει στο θρόνο», καθώς το μέσο βάθος του κοιλώματος του θρόνου των Μυκηνών είναι μόνον 4 χιλιοστά μεγαλύτερο του κοιλώματος του θρόνου της Κνωσού.

(iv) Αντίθετα με την κοινή λογική, η επιτροπή θεωρεί πως το μέσο βάθος του κοιλώματος του ευρήματός μας είναι πολύ βαθύ για θρόνο (4.1 εκατοστά) αλλά πολύ ικανοποιητικό για «λεκάνη» (που βεβαίως, ως χρηστικά σκεύη, έχουν πολύ

MYCENAEAN FOUNDATION INC. (est. 1967)

Dept. of Archaeology, P.O. Box 1773, Dickinson College, Carlisle PA 17013, U.S.A.

(tel.) 717-249-1233 – (e-mail) maggidic@dickinson.edu

Μυκηναϊκό Ίδρυμα, «Μυκηναίων Μέλαθρον», Μυκήνες, Αργολίδα 21200, Ελλάδα

μεγαλύτερο βάθος και δεν διαθέτουν το χαρακτηριστικό περιχέλιωμα που παραπέμπει σε κάθισμα).

(v) Η επιτροπή θεωρεί ότι «ο λίθος, κακής ποιότητας, δύσκολα κατεργαζόμενος και ακατάλληλος για λάξευση και μεταβολή του στο επισημότερο έπιπλο ενός ανακτόρου»: το επιχείρημα αυτό είναι αυθαίρετο και λανθασμένο: ένας έμπειρος μελετητής των Μυκηνών γνωρίζει πως επί παρόμοιου τύπου λίθου (κροκαλοπαγής ασβεστόλιθος) έχουν γίνει διακοσμητικές λαξεύσεις προσόψεων θολωτών τάφων και πυλών.

(vi) Η επιτροπή διάβασε λανθασμένα την ανασκαφική μας πινακίδα (η επιγραφή Lower Town (Κάτω Πόλη) που διάβασαν στην πινακίδα είναι τυπωμένη σε όλες τις πινακίδες μας και δηλώνει την ανασκαφή, δηλ. το project της ομάδας μου, όχι τον τόπο εύρεσης!) και καταλήγει στο αυθαίρετο συμπέρασμα πως η Κάτω Πόλη «είναι άλλο από την 'κοίτη του Χάβου' όπου λέγεται ότι βρέθηκε ο λίθος. Άρα υπάρχουν δύο τόποι εύρεσης» (!). Αυτό δεν είναι υπό αμφισβήτηση: το θραύσμα του θρόνου εντοπίσθηκε στην κοίτη του ρέματος (37°43'44 North, 22°45'28 East), περί τα 80 μέτρα νοτίως του μυχού της ακροπόλεως των Μυκηνών που βρίσκεται κάτω ακριβώς από το μυκηναϊκό ανάκτορο.

(viii) Επίσης, όποιος έχει ανασκάψει ή έχει μελετήσει τις Μυκήνες επαρκώς, γνωρίζει πολύ καλά ότι ο Χάβος είναι τμήμα της Κάτω Πόλης καθώς τη διαπερνά, για αυτό κι οι Μυκηναίοι είχαν κατασκευάσει λίθινες πεζογέφυρες/φράγματα ώστε να τον διασχίζουν.

(ix) Στην αναφορά μου προς την Εταιρεία γράφω πως «η επιστημονική αξία του ευρήματος (ο μοναδικός έως τώρα ανακαλυφθείς θρόνος μυκηναϊκού ανακτόρου στην ηπειρωτική Ελλάδα) και η σημειολογική του βαρύτητα ως συμβόλου συνδεδεμένου με τον μύθο και την αρχαία λογοτεχνική παράδοση (ο «θρόνος του Αγαμέμνονα», του τελευταίου βασιλέα των Μυκηνών) είναι προφανώς μεγάλη». Δεν συνδέω εγώ τις Μυκήνες ή το ανάκτορο των Μυκηνών με τον Αγαμέμνονα, όπως ερμηνεύει λανθασμένα τη φράση μου ο κ. Πετράκος, αλλά ο μύθος και η αρχαία παράδοση – εάν το εύρημά μας, συνεπώς, αποτελούσε τμήμα του θρόνου του ανακτόρου των Μυκηνών, αποκτά ιδιαίτερο σημειολογικό βάρος.

Εν κατακλείδι, η γνωμάτευση της επιτροπής Πετράκου περί «λεκάνης» είναι αναξιόπιστη, καθώς βασίζεται σε αβάσιμες εικασίες και λανθασμένες παρατηρήσεις, και συνεπώς, για να χρησιμοποιήσω τα δικά του λόγια, είναι «ατυχής, εάν δεν είναι σκόπιμη».

MYCENAEAN FOUNDATION INC. (est. 1967)

Dept. of Archaeology, P.O. Box 1773, Dickinson College, Carlisle PA 17013, U.S.A.

(tel.) 717-249-1233 – (e-mail) maggidic@dickinson.edu

Μυκηναϊκό Ίδρυμα, «Μυκηναίων Μέλαθρον», Μυκήνες, Αργολίδα 21200, Ελλάς

Τεκμηρίωση ερμηνείας θρόνου

Τα αρχαιολογικά τεκμήρια θα παρουσιαστούν όταν, όπου, και όπως πρέπει, δηλ. σε έγκυρη επιστημονική δημοσίευση.

Ως προς τη μελέτη και δημοσίευση, θέλω μόνον να δηλώσω ότι:

1. Πριν καταλήξουμε στην ερμηνεία του θρόνου, εξετάσαμε προσεκτικά και απορρίψαμε με επιχειρήματα όλα τα άλλα ενδεχόμενα.
2. Τα αρχαιολογικά επιχειρήματά μας για την ερμηνεία του θρόνου είναι πολλά, ποικίλα, αλληλένδετα, και ισχυρά, και βασίζονται σε σφαιρική, πολυσχιδή και διεπιστημονική εξέταση του θραύσματος (αρχαιολογική, ιστορική, μορφολογική, τεχνική, γεωλογική, τοπογραφική, μελέτη διαστάσεων και αναλογιών, παραλλήλων, ιχνών πρόσκρουσης κτλ).
3. Η μελέτη του ευρήματος έγινε από ομάδα μελετητών και διήρκεσε πάνω από ένα χρόνο.

Dr. CHRISTOFILIS MAGGIDIS

Chr. Roberts Chair, Associate Professor of Archaeology
Department of Archaeology, Dickinson College
President of the Mycenaean Foundation
Assistant to the Director of Mycenae